

RAPPORT

Quickscan Wet natuurbescherming

ten behoeve van aanpassing van het pand aan
Mijnbouwstraat 120 te Delft

Klant: Vertrouwelijk

Referentie: BG6781TPRP2002191014

Status: S1/P01

Datum: 12 augustus 2020

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

George Hintzenweg 85
3068 AX ROTTERDAM
Transport & Planning
Trade register number: 56515154

+31 88 348 90 00 **T**
+31 10 209 44 26 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Quickscan Wet natuurbescherming

Ondertitel: Quickscan Mijnbouwstraat Delft
Referentie: BG6781TPRP2002191014
Status: P01/S1
Datum: 12 augustus 2020
Projectnaam: Mijnbouwstraat 120, Delft
Projectnummer: BG6781
Auteur(s): Chantal Posthouwer

Opgesteld door: Chantal Posthouwer

Gecontroleerd door: Geoffrey de Rooij

Datum/paraaf: 04-02-2020 / GdR

Goedgekeurd door:

Datum/paraaf:

Classificatie

Beperkt verspreid

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden veelevoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Methode	2
1.4	Leeswijzer	2
2	Juridisch kader	3
2.1	Inleiding Wet natuurbescherming	3
2.2	Beschermde soorten (Wnb hoofdstuk 3)	3
2.3	Natura 2000 (Wnb hoofdstuk 2)	6
2.4	Natuurnetwerk Nederland	7
2.5	Houtopstanden (Wnb hoofdstuk 4)	8
2.6	Nota Groen Delft (beleidskader gemeentelijke houtopstanden)	9
3	Plangebied en voorgenomen ingreep	11
3.1	Plangebied	11
3.2	Voorgenomen ingreep	13
4	Beschermde soorten	14
4.1	Vaatplanten	14
4.2	Grondgebonden zoogdieren	14
4.3	Vleermuizen	14
4.4	Broedvogels	15
4.5	Amfibieën	16
4.6	Reptielen	16
4.7	Vissen	17
4.8	Ongewervelden	17
4.9	Samenvatting	17
5	Gebiedsbescherming	18
5.1	Natura 2000	18
5.2	Natuurnetwerk Nederland	18
5.3	Houtopstanden	19
5.4	Gemeentelijk beleid bomen	20
6	Effectbeschrijving – en beoordeling	21
6.1	Vleermuizen	21

6.2	Broedvogels	21
6.3	Samenvatting	22
7	Mitigerende maatregelen	23
7.1	Algemene zorgplicht	23
7.2	Vleermuizen	23
7.3	Broedvogels	23
8	Conclusies en aanbevelingen	25
8.1	Conclusies	25
8.2	Vervolgstappen	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om de twee binnenhoven van het pand aan Mijnbouwstraat 120 te overkappen, zodat er atria ontstaan werkplekken. Ook zal het parkeerterrein ten noorden van het gebouw worden uitgebreid, met het oog op functieverandering van het gebouw van onderwijs- naar kantoorpand. De voorgenomen werkzaamheden zijn aan te merken als een ruimtelijke ingreep zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming. Ruimtelijke ingrepen dienen te worden onderzocht op mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Dit rapport is het verslag van een quickscan in het kader van de Wnb.

1.2 Doelstelling

Het doel van deze quickscan is om de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden in het plangebied in kaart te brengen. Ook worden de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op deze soorten en gebieden bepaald. Op basis daarvan wordt bepaald of overtredingen van verbodsbepalingen van de Wnb te verwachten zijn en of dit voorkomen kan worden door het treffen van gerichte (mitigerende) maatregelen of dat een ontheffing in het kader van de Wnb noodzakelijk is.

De onderzoeksvragen voor deze quickscan zijn:

- Welke beschermde soorten en gebieden kunnen voorkomen binnen het plangebied?
- Welke negatieve effecten zijn te verwachten op deze soorten en gebieden?
- Zijn er mitigerende maatregelen te treffen om deze effecten te voorkomen?
- Is er nader veldonderzoek nodig om de aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen of uit te sluiten?
- Is het noodzakelijk om een ontheffing of vergunning in het kader van de Wnb aan te vragen?

1.3 Methode

Om na te gaan wat het belang is van het plangebied voor de wettelijk beschermde soorten zijn de volgende stappen gevolgd:

1. *Inventarisatie van beschermde soorten en gebieden*

Er zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten opgevraagd uit de NDFF voor het plangebied en de nabije omgeving van de afgelopen 10 jaar.¹ Ook is er op 29 januari 2020 een veldbezoek uitgevoerd (7 °C, vrij zonnig, droog, windkracht 4 tot 5) door een ecooloog werkzaam bij Royal HaskoningDHV. Daarnaast zijn de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en de gebiedendatabase² gebruikt voor het inventariseren van beschermde gebieden in en rondom het plangebied.

2. *Effectbeoordeling gebieden*

Beknopte analyse van het project in relatie tot beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied.

3. *Effectbeoordeling soorten*

Beknopte analyse van het project in relatie tot de habitat/biotoopeisen van de beschermde soorten uit het plangebied.

4. *Conclusie*

Beschrijven van de conclusies, vervolgstappen en voorstellen voor mitigerende maatregelen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het juridisch en beleidskader weergegeven waarin de wet- en regelgeving van de Wnb beschreven wordt. In hoofdstuk 3 wordt de voorgenomen ingreep en het plangebied met de directe omgeving besproken. In hoofdstuk 4 en 5 is de toetsing aan respectievelijk de soort- en gebiedsbescherming beschreven. In Hoofdstuk 6 worden de mogelijke effecten beschreven. In Hoofdstuk 7 worden mogelijke mitigerende maatregelen beschreven. Hoofdstuk 8 bevat de conclusies en vervolgstappen van de toetsingen.

¹ <https://ndff-ecogrid.nl/>, geraadpleegd op 23 januari 2020

² <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0>, geraadpleegd op 23 januari 2020

2 Juridisch kader

Het juridisch kader voor deze quick scan omvat de Wet natuurbescherming en de Nota Groen van de gemeente Delft. Deze worden hieronder nader toegelicht.

2.1 Inleiding Wet natuurbescherming

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt sindsdien de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet, en de Boswet. De wet bevat regels voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten en de belangrijkste natuurgebieden in Nederland. Daarnaast bevat de wet onder meer bepalingen over de jacht en over houtopstanden.

Naast de bescherming van natuur en biodiversiteit voorziet de Wnb in de decentralisatie van taken en bevoegdheden en de vereenvoudiging van regelgeving. De Europese regelgeving, met name de Vogel- en Habitatrichtlijn, vormt het kader en het uitgangspunt van deze wet. Het instrumentarium van de Wnb sluit aan op het huidige omgevingsrecht en de toekomstige Omgevingswet. De uitwerking van de wet is vastgelegd in de regeling en het besluit natuurbescherming³.

2.2 Beschermde soorten (Wnb hoofdstuk 3)

De Wnb kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming nodig hebben. Het gaat om de volgende beschermingsregimes (verwezen wordt naar de paragrafen van de wet):

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1)
Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (paragraaf 3.2)
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn.
- Beschermingsregime andere soorten (paragraaf 3.3).
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A en B van de Wnb. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

2.2.1 Verbodsbepalingen

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De verbodsbepalingen in de paragrafen 3.1 en 3.2 (van de wet) zijn een-op-een overgenomen uit de genoemde richtlijnen (zie Tabel 2-1) en verdragen en zijn uitsluitend van toepassing op de in deze richtlijnen en verdragen genoemde soorten. De bepalingen in paragraaf 3.3 zien toe op de 'nationale' andere soorten die zijn genoemd in de bijlagen A en B bij de Wnb. Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen.

³<http://wetten.overheid.nl/BWBR0038662/2017-01-01>

Tabel 2-1 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1	Beschermingsregime Habitatrichtlijn § 3.2	soorten	Beschermingsregime andere soorten § 3.3
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.		Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen		Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.		Niet van toepassing
Art. 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.		Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bij de toetsing aan het soortbeschermingsdeel van de Wnb wordt bepaald of er beschermde plant- en diersoorten kunnen voorkomen in het plangebied en of de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt als gevolg van het project, waardoor de gunstige staat van instandhouding in gevaar komt.

2.2.2 Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden

In beginsel moet met mitigerende maatregelen ervoor worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast. Lukt dat niet en worden dus verbodsbepalingen overtreden, dan is een ontheffing nodig. Het beschermingsregime van de soort bepaalt de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing.

Artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb bevatten de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen vrijstelling worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of dwingende reden van groot openbaar belang). Onder de Wnb geldt voor deze soorten een ontheffingsplicht, behalve als het bevoegd gezag door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit⁴.

Voor de 'andere soorten' van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht vaststellen middels een verordening. In specifieke gevallen geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht als ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd worden volgens een goedgekeurde gedragscode.

⁴ Met uitzondering van een aantal in art 1.3 van de Wnb genoemde projecten (van nationaal belang)

De provincies zijn het bevoegd gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wnb. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van LNV bevoegd gezag⁵. Het bevoegd gezag voor dit project is de provincie Zuid-Holland, omdat het een ruimtelijke ingreep langs een provinciale weg betreft.

2.2.3 Mitigerende maatregelen

Indien door mitigerende (verzachtende) maatregelen de negatieve effecten volledig kunnen worden opgeheven, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Het gaat erom dat de functionaliteit van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de aanwezige beschermde soort wordt behouden. De mitigerende maatregelen moeten als randvoorwaarde meegegeven worden aan de aannemer. Indien dit niet wenselijk of mogelijk is moet voor het overtreden van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd.

2.2.4 Zorgplicht soortenbescherming

Voor alle in het wild levende planten en dieren (dus ook voor soorten, die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt de algemene zorgplicht conform Wnb artikel 1.11. Deze plicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan behoud van soorten en biotoop als ook de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is. De aanpak ter invulling van de wettelijke zorgplicht soortenbescherming wordt in de regel vastgelegd in een ecologisch werkplan.

⁵ Besluit Wnb 11 oktober 2016, <https://wetten.overheid.nl/BWBR0038662/2018-01-01>

Opzettelijkheid

In de Wnb is voor veel verbodsbepalingen de term opzettelijk van toepassing. Niet-opzettelijke handelingen waarbij verbodsbepalingen overtreden worden zijn niet verboden. Daarbij is van belang dat het Europese Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: "Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...".

Wezenlijke invloed

Met de term 'wezenlijke invloed' wordt bedoeld op een wezenlijk negatieve invloed op een soort of populatie. Om te bepalen of er sprake is van een wezenlijk (negatieve) invloed dienen de effecten van de activiteiten of werkzaamheden op de populatie te worden onderzocht. Of hiervan sprake is hangt af van de lokale, regionale, landelijke en Europese stand van de soort. Op welk van deze niveaus de effecten op een soort moeten worden onderzocht, hangt af van de soort (zie voorbeelden). Er is geen sprake van een wezenlijke invloed wanneer de populatie de mogelijke negatieve effecten van de activiteiten of werkzaamheden zélf op een zodanige wijze (bijvoorbeeld doordat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn naar een volwaardig leefgebied elders) teniet kan doen dat er geen invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soort. In alle gevallen geldt proportionaliteit. Effecten op een zeer zeldzame soort zullen op een lager niveau moeten worden gezien dan een zeer algemene soort. Bij soorten die zich niet over grote afstanden kunnen verplaatsen, zoals amfibieën, reptielen, planten en veel soorten insecten, is eerder sprake van een wezenlijk negatieve invloed dan bij soorten die zich over grotere afstanden kunnen verplaatsen. Verder is van belang of het effect van tijdelijke of permanente aard is. Van tijdelijke effecten kan een populatie van een soort zich over het algemeen gemakkelijker herstellen dan wanneer het om een aanhoudend negatief effect gaat.

Werkwijze bij ruimtelijke ingrepen

Bij ruimtelijke ingrepen dient beoordeeld te worden welke negatieve gevolgen de ingrepen zullen hebben voor de eventueel aanwezige beschermde inheemse soorten. Hierbij is het van belang dat de volgende aspecten duidelijk worden:

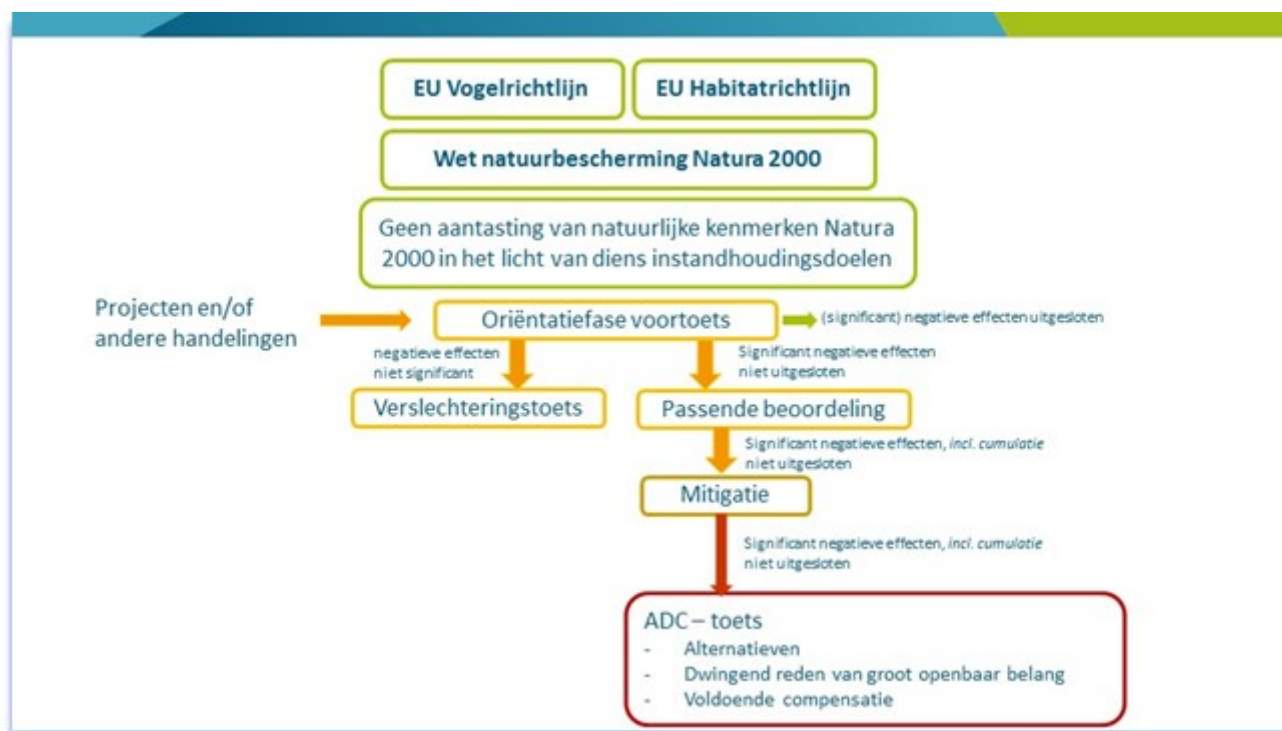
- Welke beschermde plant- en diersoorten komen in en rondom het gebied voor?
- Leidt het realiseren van de plannen of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Wnb betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- Kunnen de plannen of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden?
- Is om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten ontheffing (ex. art. 3.3, 3.8 of 3.10 van de Wnb) van de verbodsbepalingen van de Wnb vereist?

2.3 Natura 2000 (Wnb hoofdstuk 2)

Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb), die op 1 januari 2017 in werking is getreden. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgelegd in de (ontwerp-)aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen beschrijven voor de (in ontwerp) aangewezen habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten in het gebied of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is, of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd.

Projecten of handelingen die negatieve effecten kunnen hebben op Natura 2000-gebieden en bijbehorende instandhoudingsdoelen zijn conform artikel 2.7 van de Wnb in beginsel niet toegestaan. Een voortoets in de oriëntatiefase kan uitsluitel geven of het plan geen negatieve effecten heeft (geen vervolg) of dat er een verslecheringstoets of passende beoordeling vereist is (Figuur 2-1).

Figuur 2-1. Schematische weergave van de toetsing van projecten aan Natura 2000-doelen

2.4 Natuurnetwerk Nederland

De provincie Zuid-Holland zorgt binnen haar gebied voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, en vormt daarmee onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De provincie heeft daartoe gebieden aangewezen die tot dit netwerk behoren. Tevens wijst de provincie aan deze gebieden natuurdoelen met specifieke wezenlijke kenmerken en waarden toe.

Gedeputeerde staten kunnen gebieden gelegen buiten het NNN aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als “bijzondere provinciale natuurgebieden” en “bijzondere provinciale landschappen”.

In geval van directe negatieve effecten op de aangewezen wezenlijke kenmerken en waarden van gebieden die onder het NNN vallen, geldt een compensatieplicht.

2.5 Houtopstanden (Wnb hoofdstuk 4)

In hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming is de bescherming van houtopstanden geregeld. De kern is dat er een herplantplicht geldt als houtopstanden worden geveld en dat velling alleen is toegestaan na melding. De wet geldt niet voor onder andere houtopstanden binnen de bebouwde kom, erven of tuinen, uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden (artikel 4.1). Gelet op deze uitzondering geldt dat hoofdstuk 4 hier niet van toepassing is. Hier geldt de Bomenverordening Delft 2013.

2.6 Nota Groen Delft (beleidskader gemeentelijke houtopstanden)

De nota Groen Delft beschrijft de Delftse visie op een groene, natuurlijke en leefbare stad.

Samengevat is het doel: Delft investeert in een groen, attractief en duurzaam woon- en leefmilieu waarin flora en fauna kansen krijgen tot volle wasdom te komen en bewoners en bezoekers zich prettig voelen. De doelen zijn vertaald in ambities, zoals het handhaven van het evenwicht tussen groen en rood en het versterken van biodiversiteit in de gemeente. De gemeente heeft haar partners in de stad nodig om deze doelen te bereiken. Dit doet zij onder andere door in coalitieverband te werken aan groenblauwe structuren in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld in Delft Zuidoost.

Een groen netwerk in de stad is van belang om deze doelen te realiseren. Gestreefd wordt naar een samenhangend netwerk van groene lijnen, vlakken en punten. Dit kan door waar mogelijk barrières op te heffen en verbindingen te realiseren. Daarbij worden bij ruimtelijke ontwikkelingen de diverse groenfuncties en ruimteclaims op integrale en evenwichtige wijze afgewogen.

Deze nota beschrijft een perspectief voor de toekomst. De invulling vindt plaats bij de realisatie van ontwikkelingen in de stad. Daar maakt de gemeente bijvoorbeeld bij de start van projecten afspraken over met ontwikkelende partijen. De gemeente realiseert haar doelen door werk met werk te maken tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. Om de verschillende waarden groen te kunnen benoemen en af te wegen, introduceert de nota vijf verschillende perspectieven: ruimtelijk, sociaal, ecologisch, fysisch en economisch.

Een van de punten waarop het beleid is aangepast, is het punt van zelfbinding. Deze nota biedt ruimte voor een integrale afweging van het belang van groen in de stad. Het belang van groen is daarbij zwaarwegend en gelijk aan andere belangen.

Een ander aspect dat is verwerkt is de wens tot deregulering bij kapvergunningen. De nota schetst in hoofdlijnen het beleid waarin het huidige vergunningensysteem wordt omgevormd tot een systeem van vergunningen (voor een beperkt aantal bomen, zoals monumentale bomen), meldingen en bomen waarvoor geen vergunning of melding noodzakelijk is. De bomenverordening 2013 is hierop aangepast.

De plaats van bomen in de groenvisie

Bomen zijn als dragers van de stad van groot belang voor de structuurbouwstenen en de perspectieven. Voor versterking en behoud van een goed kwalitatief bomenbestand streeft de gemeente Delft naar:

- a. het versterken van een samenhangende bomenstructuur voor de stad, gebaseerd op cultuurhistorische waarden, ruimtelijke en ecologische uitgangspunten en milieuaspecten, waaronder duurzaamheid;
- b. het uitwerken van de boomstructuur op stedelijk niveau (parken, lanen) en op wijkniveau (pleinen, plekken, straten);
- c. het aanvullen van ontbrekende schakels in de (hoofd)bomenstructuur om te komen tot een groen raamwerk voor de stad. Aanleiding is het versterken van de structuur van de stad door bomenrijen (lijnen), het markeren van specifieke plekken (punten), concrete uitwerkingen op wijkniveau zoals de visie groen blauw voor Delft Zuidoost, de verspreiding van soorten en met name vleermuizen bevorderen, het inboeten van bomen, aanbevelingen vanuit het rapport de Lanen van Delft en de visie openbare ruimte en de structuurvisie van Delft;
- d. bij aanleg, beheer en onderhoud extra zorg te besteden aan zowel ondergrondse als bovengrondse groeiomstandigheden, met name bij aanplant of bij groeiomstandigheden van oudere en/of zieke bomen en monumentale bomen. Dit helpt ook bij het vergroten van de gemiddelde leeftijd en diversiteit van bomen in Delft.

Afwegingskader bomen

Het bomenbeleid is gericht op het vroegtijdig en zorgvuldig afwegen van het belang van bomen en houtopstanden bij projecten en stedelijke ontwikkelingen. Een goede afweging wordt, indien noodzakelijk, mede bepaald door het uitvoeren van een boomeffectanalyse (BEA).

In projecten en bij ontwikkelingen worden bomen integraal in de afweging meegenomen. Het streven is om bestaande bomen in te passen, eventueel met aanpassing van het ontwerp. Als dit niet mogelijk is, wordt bekeken of de bomen verplant kunnen worden alvorens tot kap over te gaan. Voor het vellen van bomen geldt een aantal regels. Vanuit deregulering kiest de gemeente ervoor om haar bomen in categorieën onder te verdelen. De vergunningsplicht blijft bestaan. Echter, voor bepaalde bomen geldt een vrijstelling of een meldingsplicht. Aan de meldingsplicht kan de gemeente voorwaarden koppelen, waaronder een herplantplicht. Daarnaast geldt voor alle bomen een afwijkingsbevoegdheid van het college, mits deze aanvragen schriftelijk worden gemotiveerd. De criteria zijn vastgelegd in de bomenverordening 2013, samen met de regels voor meldingsplicht.

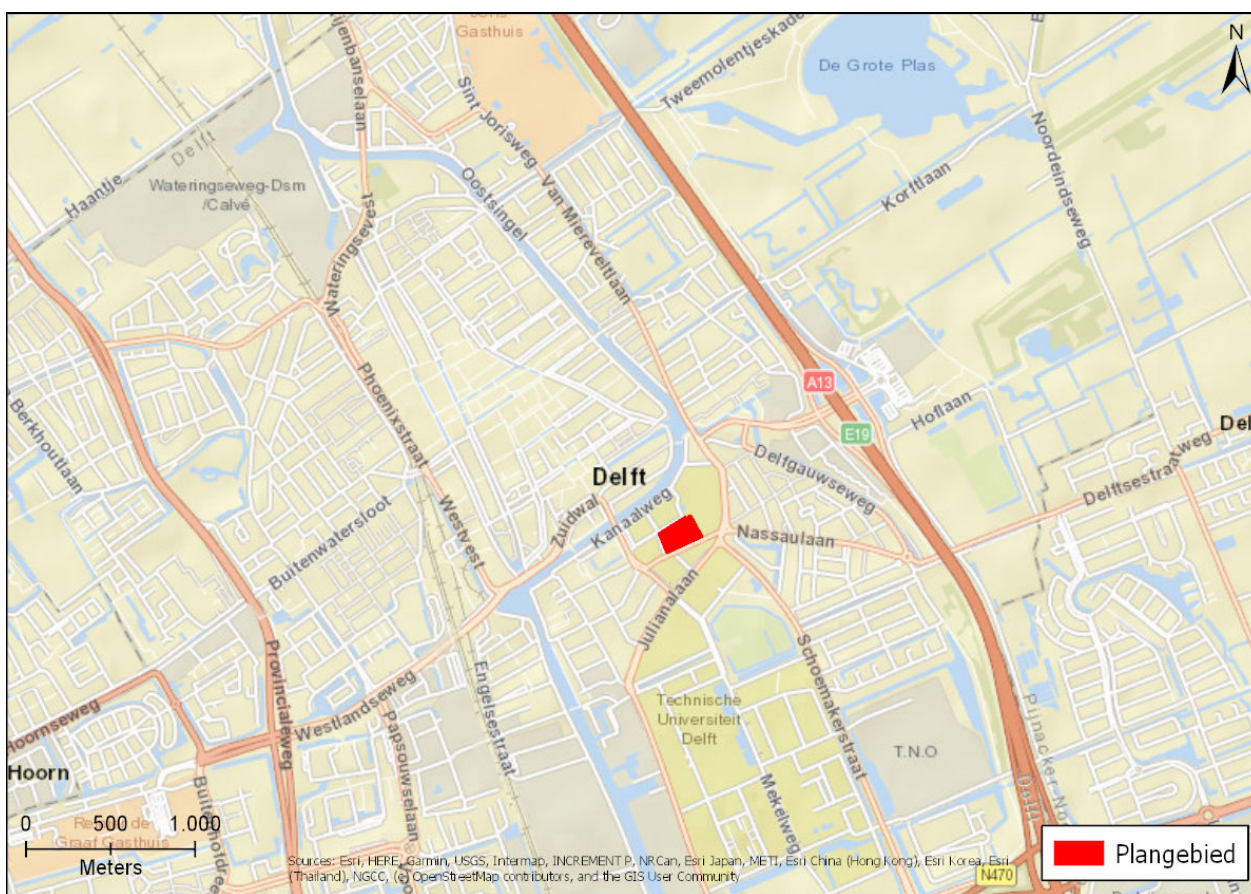
De gemeente beoordeelt kapaanvragen aan de hand van de volgende criteria:

- a. landschappelijke waarde en waarde voor stadsschoon;
- b. (cultuur)historische en monumentale waarde;
- c. natuur- en milieuwaarde;
- d. waarde voor recreatie en leefbaarheid.

3 Plangebied en voorgenomen ingreep

3.1 Plangebied

In Figuur 3-1 is de ligging van het plangebied in de regio Delft weergegeven. Het plangebied is gelegen in de wijk Wippolder. Het gebied bevindt zich in een stedelijke omgeving met aan de oostzijde de botanische tuin en aan de zuidzijde het De Vries van Heijstplantsoen. Figuur 3-2 laat de ligging van het plangebied zien. Figuur 3-3 t/m Figuur 3-8 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 3-1. Ligging van het plangebied in de regio Delft.

Figuur 3-2. Ligging van het plangebied.

Figuur 3-3. Foto van het westelijke binnenhof.

Figuur 3-4. Foto van een watercipres en een fijnspar in het westelijke binnenhof.

Figuur 3-5. Foto van het oostelijke binnenhof

Figuur 3-6. Foto van de gevels.

Figuur 3-7. Aanwezige bomen zijn geschikt voor broedvogels.

Figuur 3-8. De parkeerplaats ten noorden van het gebouw.

3.2 Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens om de twee binnenhoven aan de Mijnbouwstraat 120 te overbouwen zodat er twee atria ontstaan. De gebouwen zullen niet worden gesloopt, wel zullen er vanuit de atria meerdere doorbrekingen in de atriumwanden plaatsvinden en zal de overkapping deels over de bestaande bebouwing worden geplaatst. Tevens wordt een hellingbaan naar de kelder aangelegd ten behoeve van stalling van fietsen. Om de voorgenomen werkzaamheden te kunnen uitvoeren zullen vier monumentale watercipressen moeten worden gekapt. Daarnaast zal al het overige groen in de binnenhoven worden verwijderd.

Ten noorden van het gebouw zal de parkeerplaats worden uitgebreid. Hierbij geldt als uitgangspunt dat bestaande bomen behouden blijven.

4 Beschermde soorten

4.1 Vaatplanten

Uit de geraadpleegde verspreidingsgegevens van de NDFF is gebleken dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van kluwenklokje, schubvaren en wolfskers. Van wolfskers gaat het om niet-wilde waarnemingen⁶. Kluwenklokje komt voor op een zonnige en matig vochtige bodem van kalk- of humushoudend zand, klei of leem. De soort kan tegen lichte begrazing en bemesting.⁷ Schubvaren groeit onder andere op oude muren en puinhellingen. De soort staat op zonnig tot half beschaduwde, warm, droog, zwak basisch tot kalkrijk, niet te voedselarm tot niet te voedselrijk, stikstofarm substraat⁸. Tijdens het veldbezoek zijn geen van deze soorten waargenomen. Gezien de binnentuin voedselrijk is en vrij intensief beheerd wordt en de gevels goed worden onderhouden kan aanwezigheid van zowel kluwenklokje als schubvaren worden uitgesloten. Wel groeien op de muren van het gebouw vrij zeldzame varens, zoals steenbreekvaren en tongvaren. Deze soorten zijn niet-beschermd en zijn geclassificeerd als 'Thans niet bedreigd' op de Rode Lijst. Wel geldt voor de varens, net als voor alle in het wild levende soorten in het plangebied (ongeacht wel of geen beschermd status Wnb) de algemene zorgplicht.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn beschermde vaatplanten afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van vaatplanten is uitgesloten.

4.2 Grondgebonden zoogdieren

Uit de gegevens van de NDFF is gebleken dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van bosmuis, bunzing, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, rosse woelmuis, vos en wezel. Voor deze soorten geldt dat ze zijn beschermd onder de Wnb, maar dat ze in de provincie Zuid-Holland zijn vrijgesteld van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Wel geldt de algemene zorgplicht voor deze soorten (zie paragraaf 7.1). Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen of waarnemingen gedaan van beschermde grondgebonden zoogdieren. De binnenhoven liggen geïsoleerd en zijn zodoende vrijwel onbereikbaar voor de meeste grondgebonden soorten. Bovendien is er geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde grondgebonden zoogdieren die niet zijn vrijgesteld van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn beschermde grondgebonden zoogdieren afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van grondgebonden zoogdieren is uitgesloten.

4.3 Vleermuizen

Uit de gegevens van de NDFF is gebleken dat er in en rondom het plangebied waarnemingen bekend zijn van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Tijdens het veldbezoek zijn in de te kappen bomen in de binnenhoven geen holten of scheuren waargenomen. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van uitsluitend boombewonende soorten (rosse vleermuis) in de binnenhoven kan daarom op voorhand worden uitgesloten. Wel staat er een boom aan de noordzijde van het gebouw met holtes die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor ruige dwergvleermuis (Figuur 3-8). Daarnaast zijn er in het plangebied voldoende mogelijkheden voor gebouwbewonende soorten (met name gewone dwergvleermuis, laatvlieger, maar ook ruige dwergvleermuis wordt in Nederland regelmatig in gebouwen aangetroffen). Potentiele plekken voor verblijfplaatsen zijn onder andere in de nissen tussen de

⁶ <https://www.verspreidingsatlas.nl/0125>, geraadpleegd op 27 januari 2020

⁷ <https://www.verspreidingsatlas.nl/0191#>, geraadpleegd op 27 januari 2020

⁸ <https://www.verspreidingsatlas.nl/0301#>, geraadpleegd op 27 januari 2020

muren en dakgoten, in sommige kieren bij de vensterbanken of achter de daklijsten (Figuur 4-1). Aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied kan daarom niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 4-1. Potentiele locaties voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Links: mogelijkheid voor vleermuizen achter de daklijsten, rechts: scheuren en defecten in de daklijst die mogelijk toegang bieden aan gebouwbewonende vleermuissoorten.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn mogelijk vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van vleermuizen is daarom niet op voorhand uitgesloten.

4.4 Broedvogels

Uit de gegevens van de NDFF is gebleken dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van meerdere soorten broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Deze soorten zijn grofweg te verdelen in gebouwbewonende soorten: gierzwaluw en huismus; en boombewonende soorten: boomvalk, buizerd, ransuil, slechtvalk en sperwer. Ooievaar broedt op hoge plekken zoals telefoonpalen, schoorstenen, kerktorens, maar ook in bomen. Ook zijn er waarnemingen bekend van grote gele kwikstaart. Deze soort broedt langs oevers, in een nis in een muur of onder een brug in de buurt van stromend water.⁹ Daarnaast zijn er waarnemingen bekend van meerdere soorten categorie 5 broedvogels (honkvaste vogels, maar voldoende flexibel). Van deze laatste groep vogels wordt verwacht dat er in de omgeving genoeg alternatief habitat is om naar uit te wijken.

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Daarnaast kan aanwezigheid van huismus in het plangebied worden uitgesloten, gezien de bitumen dakbedekking geen geschikte toegangen biedt door afwezigheid van dakpannen en onvoldoende ruimte tussen muur en dakgoot. Daarnaast is er tijdens het veldbezoek geen activiteit van huismus is waargenomen, ondanks luisteren en observeren op diverse locaties. Wel is het gebouw potentieel geschikt voor jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen, onder andere vanwege de hoogte van het gebouw en de aanwezigheid van voor gierzwaluw geschikte kieren. Ook worden de binnentuinen intensief als rustplaats en mogelijk ook als broedplaats gebruikt door kauwen en duiven (niet-jaarrond beschermde nesten). Ook andere soorten broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten kunnen voorkomen in het plangebied. In Figuur 4-2 en Figuur 4-3 zijn respectievelijk een niet-jaarrond beschermd nest en vogelmest te zien.

⁹ <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/>, geraadpleegd op 16 mei 2019

Figuur 4-2. Nest (mogelijk houtduif) in het plangebied.

Figuur 4-3. Vogelnest in het plangebied.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten (gierzwaluwen) aanwezig in het gebouw. Ook zijn broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten aanwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van broedvogels kan niet op voorhand worden uitgesloten.

4.5 Amfibieën

Uit de gegevens van de NDFF is gebleken dat in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker, kleine watersalamander, vinpootsalamander¹⁰ en meerkikker. Voor deze soorten geldt dat ze zijn beschermd onder de Wnb, maar dat ze in de provincie Zuid-Holland – met uitzondering van de vinpootsalamander - zijn vrijgesteld van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. Wel geldt de algemene zorgplicht voor deze soorten (zie paragraaf 7.1). Het ontbreekt echter aan voortplantingswater en ook zijn toegankelijke landhabitats (met bos, struweel en/of ruigte) niet aanwezig in het plangebied. Het is daarom zeker dat er geen al dan niet beschermde amfibiesoorten voorkomen in het plangebied.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn beschermde amfibieën afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van amfibieën is uitgesloten.

4.6 Reptielen

Uit de gegevens van de NDFF is gebleken dat in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van reptielen. Ook valt het plangebied niet binnen de bekende verspreiding van in Nederland aanwezige reptielen. Daarnaast ontbreekt het in het plangebied aan open bossen, ruige bermen, heidevelden en watervoerende elementen en is er daarom in het plangebied geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig. Voorkomen van reptielen in het plangebied is uitgesloten. Een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb is uitgesloten.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn beschermde reptielen afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van reptielen is uitgesloten.

¹⁰ <https://www.verspreidingsatlas.nl/A113>, geraadpleegd op 27 januari 2020; het gaat echter om een - waarneming vanuit een niet-natuurlijke populatie.

4.7 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermde vissen is daarom op voorhand uit te sluiten. Een overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb is daardoor uitgesloten.

Conclusie: In het plangebied zijn beschermde vissoorten afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb t.a.v. vissen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

Uit de gegevens van de NDFF is gebleken dat er in of in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde ongewervelden. De meeste beschermde ongewervelden hebben hele specifieke biotoopeisen die alleen nog maar in natuurgebieden te vinden zijn. Maar ook voor soorten als sleedoornpage, iepenpage of bruine eikenpage die ook buiten natuurgebieden voorkomen is geen geschikt leefgebied aanwezig door het ontbreken van iepen en sleedoorns. Bruine eikenpage legt eitjes op kleine 'kwijnende' eiken, welke ook niet aanwezig zijn in het onderzoeksgebied. De aanwezigheid van beschermde ongewervelde soorten is dan ook uitgesloten. Een overtreding van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van ongewervelden is uitgesloten.

Conclusie: Binnen het plangebied zijn beschermde ongewervelden afwezig. Het overtreden van een verbodsbepaling uit de Wnb ten aanzien van ongewervelden is uitgesloten.

4.9 Samenvatting

In onderstaande tabel is weergegeven welke beschermde soorten mogelijk voorkomen in het plangebied. Daarnaast is weergegeven welke functie het plangebied mogelijk heeft voor deze soorten en tot welke beschermingscategorie ze behoren.

Figuur 4-4. Mogelijke voorkomende soorten in het plangebied

Soortgroep	Mogelijk voorkomende soorten Wnb	Functie plangebied	Beschermingscategorie
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis	Verblijfplaatsen (potentieel)	Artikel 3.5 Wnb
Broedvogels	Gierzwaluw en broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten	Nesten (potentieel)	Artikel 3.1 Wnb

5 Gebiedsbescherming

5.1 Natura 2000

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied (Figuur 5-1). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Westduinpark & Wapendal) ligt hemelsbreed op ruim 17 kilometer afstand van het plangebied. Daarnaast liggen de Natura 2000-gebieden Meijendel & Berkheide en Solleveld & Kapittelduinen op ongeveer 18 kilometer van het plangebied. Al deze gebieden zijn stikstofgevoelig. Negatieve effecten door verstoring (geluid, licht, optische effecten) kunnen vanwege de marginale omvang van de werkzaamheden en de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden op voorhand worden uitgesloten. Ook negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie zijn vanwege de geringe omvang van de werkzaamheden en de grote afstand tot stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden op voorhand uit te sluiten.

Figuur 5-1. Ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied.

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN).¹¹ Figuur 5-2 laat de ligging van het plangebied zien ten opzichte van het NNN. Er is bij de voorgenomen ingreep geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN.

¹¹ <https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/MapVieweer/>, geraadpleegd op 21 oktober 2019

Figuur 5-2. Ligging van Natuurnetwerk Nederland ten opzichte van het plangebied.

5.3 Houtopstanden

Omdat het plangebied binnen de bebouwde kom van Delft ligt is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb ten aanzien van houtopstanden.

5.4 Gemeentelijk beleid bomen

Binnen de bebouwde kom van de gemeente Delft is er een kapvergunning nodig wanneer er bomen worden gekapt die op 1,30 meter hoogte een stamomtrek hebben van minimaal 63 centimeter (uitzondering hierop zijn bomen die op minder dan 2 meter van de gevel van een gebouw staan dat groter is dan 2 vierkante meter). Voor de kap van monumentale bomen is altijd een vergunning nodig. Daarnaast geldt er in alle gevallen een herplantplicht (of financiële compensatie wanneer herplant niet mogelijk is).¹²

Doordat in het voornemen sprake is van bomenkap van bomen die op 1,30 meter hoogte een stamomtrek hebben van minimaal 63 centimeter en sprake is van kap van monumentale bomen is het aanvragen van een kapvergunning noodzakelijk. Daarnaast zijn een financiële compensatie en/of herplant elders aan de orde.

¹² <https://www.delft.nl/wonen/bouwen/omgevingsvergunning/omgevingsvergunning-aanvragen/omgevingsvergunning-kappen-van-bomen>, geraadpleegd op 23 januari 2020.

6 Effectbeschrijving – en beoordeling

In dit hoofdstuk worden de mogelijke effecten van de voorgenomen activiteiten beschreven op beschermde soorten (Wnb-soortenbescherming), voor zover die kunnen voorkomen in de omgeving van het project. Effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke en permanente effecten. Tijdelijke effecten treden alleen op tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Permanente effecten kunnen een gevolg zijn van de uitvoering van de werkzaamheden en daarnaast ook van gebruik van het gebied na afronding.

Bij de uitvoering van het project worden diverse werkzaamheden uitgevoerd waarbij materieel wordt ingezet. Tijdens de werkzaamheden kunnen de volgende storingsfactoren optreden in het plangebied:

- Geluidseffecten door materieel;
- Lichtuitstraling door materieel en bouwlampen;
- Optische effecten door rijdend materieel, beweging van materialen en mensen;
- Trillingen door rijdend materieel en beweging van materialen;
- Kappen van bomen en houtopstanden;
- Afsluiten van potentiële toegangen in bestaande bouw voor vleermuizen en gierzwaluwen ter hoogte van bestaande binnentuinen, als gevolg van realisatie van de atria.

6.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en/of ruige dwergvleermuis aanwezig. Voor deze soorten is het gebouw potentieel geschikt als zomer-, paar- en kraamverblijfplaats. Ook is het gebouw mogelijk geschikt als (massa)winterverblijfplaats. Werkzaamheden aan het gehele gebouw kunnen leiden tot het verstoren en/of vernietigen van verblijfplaatsen, wat een overtreding is van artikel 3.5, lid 1, 2 en 4, van de Wnb. De esdoorn aan de noordzijde van het gebouw heeft holtes die mogelijk geschikt zijn als zomer-, of paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis. Deze boom blijft echter gespaard op grond van de huidige uitgangspunten.

Foerageergebied en vliegroutes

De te kappen bomen in de binnentuin vormen geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving is voldoende geschikt leefgebied van betere kwaliteit aanwezig. Daarnaast vormen de te kappen bomen in het plangebied verder geen onderdeel van een lijnvormig element in het landschap. De bomen maken daarom geen deel uit van een (essentiële) vliegroute. Kap van aanwezige bomen leidt zodoende niet tot een overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

6.2 Broedvogels

In het plangebied zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen aanwezig. De overkappingswerkzaamheden aan het gebouw kunnen leiden tot het verstoren en bijgevolg vernietigen van individuen en nesten achter dakgoten, en het belemmeren van de toegang tot eventueel aanwezige nesten. Dit kan leiden tot een overtreding is van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4 van de Wnb. Ook kunnen tijdens het kappen van bomen in het plangebied niet-jaarrond beschermde nesten worden vernietigd, indien tijdens het broedseizoen wordt gewerkt. Daarbij kunnen individuen worden gedood of verstoord, hetgeen een overtreding is van artikel 3.1, lid 1, 2 en 4 van de Wnb. Voor eventueel aanwezige broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten geldt over het algemeen dat het algemeen in Nederland voorkomende vogelsoorten betreft, waardoor een eventuele verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Hierdoor is, conform artikel 3.1, lid 5, artikel 3.1, lid 4 niet van

toepassing. Beschadigen en vernielen van bebroede nesten is echter nog altijd verboden, dus de verstoring mag niet leiden tot het verlaten van nesten, waardoor broedsels zouden mislukken.

6.3 Samenvatting

De onderstaande tabel geeft weer voor welke beschermde soort(groep)en het te verwachten is dat negatieve effecten zullen optreden.

Tabel 5-1. Mogelijke effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Mogelijk voorkomende soorten	Tijdelijke effecten	Permanente effecten	Overtreding verbodsbepalingen Wnb
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis	Verstoring door verlichting en trillingen tijdens verbouwingsfase	Mogelijk aantasten/vernietigen verblijfplaatsen in het gebouw	Artikel 3.5, lid 1, 2 en 4
Broedvogels	Gierzwaluw en soorten zonder jaarrond beschermde nesten	Verstoring door verlichting, geluid en menselijke aanwezigheid tijdens verbouwingsfase	Aantasten/vernielen nesten in gebouw	Artikel 3.1, lid 1 en 2

7 Mitigerende maatregelen

In deze paragraaf worden schadebeperkende maatregelen voorgesteld voor soorten waar (mogelijk) negatieve effecten op te verwachten zijn. Daarnaast wordt beschreven of aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

7.1 Algemene zorgplicht

Voor alle in het wild levende soorten geldt de algemene zorgplicht. Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de algemene zorgplicht te voldoen:

- De werkzaamheden worden bij voorkeur alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Veel algemene en beschermde diersoorten zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- Wanneer de werkzaamheden gedurende langere tijd stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een erkend ecoloog. Dit geldt in het bijzonder tijdens de periode dat vogels kunnen broeden, doorgaans van maart tot en met augustus, voor broedvogels van steden (duiven) soms doorlopend tot in oktober.
- Laat in het ontwerp alsook in het beheer en onderhoud tijdens de gebruiksfase ruimte voor voorkomende (doch niet wettelijk beschermde) muurflora (met name varens), door materiaalgebruik (bepaalde metselspecie) en onderhoudscycli af te stemmen op het faciliteren van vrij zeldzame muurflora.

7.2 Vleermuizen

Om negatieve effecten op gebouwbewonende vleermuizen te kunnen uitsluiten, danwel te voorkomen en/of passend te mitigeren dient nader onderzoek naar de functie van het gebouw als paar-, zomer- en kraamverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis en nader onderzoek naar de functie van het gebouw als winterverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger te worden uitgevoerd. Op voorhand wordt ingezet op het sparen van de esdoorn bij het herinrichten van de parkeerplaats. Zodoende hoeft deze boom niet nader onderzocht te worden.

In het kader van aanvullend onderzoek dienen, conform het vleermuisprotocol 2017¹³, circa 6 onderzoeksrondes in de periode 15 mei tot 15 september te worden uitgevoerd (waarvan in ieder geval 3 rondes in de periode 15 mei tot 15 juli en de overige rondes tussen 1 augustus en 15 september). Tussen de rondes moet minimaal 10, 20 of 30 dagen (afhankelijk van de onderzochte functie) zitten. De veldbezoeken moeten worden uitgevoerd tijdens geschikte weersomstandigheden (niet te koud, droog, weinig wind). Op basis van de uitkomst van dit onderzoek dient bepaald te worden of en zo ja, welke mitigerende en eventueel ook compenserende maatregelen nodig zijn en of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is.

7.3 Broedvogels

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Om negatieve effecten op gierzwaluwen te kunnen uitsluiten, voorkomen en/of mitigeren dient nader onderzoek naar de functie van het plangebied voor gierzwaluwen te worden uitgevoerd. Hiervoor dienen,

¹³ <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/downloads/category/20-vleermuisprotocol?download=626:vleermuisprotocol-2017>, geraadpleegd op 29 januari 2020

conform het Kennisdocument Gierzwaluw¹⁴ minimaal 3 veldbezoeken in de periode van 1 juni tot 15 juli te worden uitgevoerd, waarvan minimaal 1 inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli omdat dan de jongen aanwezig zijn. Tussen de verschillende veldbezoeken moet minimaal 10 dagen zitten. Daarnaast moeten de veldbezoeken tijdens geschikte weersomstandigheden worden uitgevoerd (droog, weinig wind). Dit onderzoek kan deels gecombineerd worden met het vleermuisonderzoek, voor wat betreft avondrondes in de kraamperiode. Op basis van de uitkomst van het onderzoek dient bepaald te worden of en zo ja, welke mitigerende en evt. ook compenserende maatregelen nodig zijn en of een ontheffingsaanvraag noodzakelijk is.

Broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten

Ontheffing voor verstoring van broedgevallen wordt in principe niet verleend, waardoor het voorkomen van verstoring of vernietiging van broedgevallen noodzakelijk is. Het verstoren van broedgevallen van vogels zonder jaarrond beschermde nesten is te voorkomen door:

- Buiten het broedseizoen te werken, of indien dit niet mogelijk is
 - Te zorgen dat buiten de verstoringsafstand van de broedgevallen gewerkt wordt, en/of
 - Voorafgaand aan het broedseizoen de broedbiotoop voor vogels ongeschikt te maken (bijvoorbeeld door de bomen en struiken te rooien voor aanvang van het broedseizoen, en/of;
 - De werkzaamheden voorafgaand aan het broedseizoen te laten beginnen en in een, voor zover mogelijk, constante intensiteit te laten doorgaan gedurende het broedseizoen. Het grote voordeel van deze methode is, dat de verstoringsafstand “automatisch” bepaald wordt: vogels zullen uit eigen beweging een nestplaats kiezen buiten hun specifieke verstoringsafstand. Nadeel is dat de constante intensiteit (zowel in tijd als in ruimte) lastig te realiseren is.

Veel methoden om tijdens het broedseizoen door te kunnen werken zijn niet “waterdicht”; het is vaak niet te garanderen dat broedgevallen niet zullen optreden. Buiten het broedseizoen werken heeft dan ook de voorkeur om overtreding van de Wnb ten aanzien van broedvogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt grofweg van maart tot en met juli (afhankelijk van weersomstandigheden). Het is echter niet te garanderen dat buiten deze periode geen broedgevallen plaatsvinden. Laatbroeders zoals houtduif kunnen afhankelijk van de temperaturen nog tot half oktober broeden. Daarom wordt geadviseerd om buiten deze periode (uitgezonderd de periode november t/m januari omdat de kans op broedgevallen dan nihil is) kort voor aanvang van de werkzaamheden het terrein te laten inspecteren op aanwezigheid van broedende vogels door een kundig ecooloog. Wanneer voor aanvang of tijdens de werkzaamheden blijkt dat er broedgevallen in het plangebied aanwezig zijn, zullen de werkzaamheden (tijdelijk) stil komen te liggen of zal er om de broedgevallen heen moeten worden gewerkt. Dit dient onder ecologische begeleiding te gebeuren.

¹⁴ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>, geraadpleegd op 5 november 2019

8 Conclusies en aanbevelingen

8.1 Conclusies

- In het plangebied komen mogelijk vleermuizen voor. Het gebouw dient potentieel als paar-, zomer- en kraamverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger en als winterverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De holtes in de esdoorn aan de noordzijde van het gebouw dienen mogelijk als zomer- of paarverblijf voor ruige dwergvleermuis.
- Daarnaast zijn er broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten aangetroffen (kauw en houtduif) en zijn er mogelijk nesten van gierzwaluw in het plangebied. Overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb kan daarom niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar aanwezigheid van vleermuizen (verblijfplaatsen) en gierzwaluwen (nesten) in het plangebied is nodig.
- Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Westduinpark & Wapendal) ligt op ruim 17 km afstand van het plangebied. Daarnaast liggen de Natura 2000-gebieden Meijendel & Berkheide en Solleveld & Kapittelduinen op ongeveer 18 km van het plangebied. Negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie op deze gebieden kan vanwege de geringe omvang van de werkzaamheden en de grote afstand tot de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden op voorhand worden uitgesloten.
- Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Om deze reden is er geen sprake van effecten.
- In het plangebied zijn geen houtopstanden aanwezig zoals bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. Wel moet er een kapvergunning worden aangevraagd voor de te kappen bomen en geldt er een herplantplicht in het kader van de gemeentelijke Bomenverordening.

8.2 Vervolgstappen

- Voor alle te kappen bomen dient een kapvergunning aangevraagd te worden bij de gemeente Delft. Ook geldt er een nader te bepalen herplantplicht en is er mogelijk sprake van de verplichting om de te kappen bomen financieel te compenseren;
- Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in het gebouw.
- Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar aanwezigheid van nesten van gierzwaluwen;
- Indien blijkt dat beschermde soorten aanwezig zijn, dienen er mitigerende en/of maatregelen te worden getroffen en dient een ontheffing te worden aangevraagd. De uitwerking hiervan dient te worden vast gelegd in een ecologisch werkprotocol.
- Voor broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten dient er zoveel mogelijk buiten het broedseizoen te worden gewerkt;
- Tijdens de werkzaamheden is men gehouden aan de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb. Voorzorgsmaatregelen dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.